

Datum
2015-08-10
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2015-638

Yttrande

Till
Arbetsmarknadsdeparte-
mentet

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Avskaffande av system med etableringslotsar (Ds 2015:26) Dnr A2015/1383/IU

Sammanfattning

Kommunstyrelsen stödjer avskaffandet att etableringslotsar. De bör dock göras en djupare konsekvensanalys om hur förslaget påverkar kommunernas arbete med nyanlända flyktingar. Det krävs även ett förtydligande av hur nyanlända flyktingarnas behov av social service ska se ut framöver. Den praktiska hjälpen som många flyktingar initialt behöver, bör ersättas med insatser som förslagsvis sköts av frivilligorganisationer eller kommuner mot ersättning.

Yttrande

Kommunstyrelsen stödjer avskaffandet av systemet med etableringslotsar. Det finns goda skäl att ifrågasätta modellen. Kvalitén på lotsverksamheten varierade. Många lotsar gjorde ett bra jobb, men det fanns även oseriösa lotsleverantörer, som lockade de nyanlända med olika förmåner vid val av lots. Det måste dock uppmärksammas att föreslagen förändring har konsekvenser för nyanlända flyktingar och för kommunerna. Det bör därför göras en djupare konsekvensanalys om hur förslaget påverkar kommunernas arbete med nyanlända flyktingar. Det krävs även ett förtydligande av hur nyanlända flyktingarnas behov av social service ska se ut framöver. Etableringslotsarna har gett många nyanlända ett viktigt socialt och praktiskt stöd vid mottagande och etablering. Kommunstyrelsen ser redan idag att många etableringsflyktingar istället börjar efterfråga hos kommunen det stöd och servicen som de tidigare fick från lotsarna. Kommunen har dock inga resurser till att ge ytterligare praktiskt stöd.

Nyanlända flyktingar har inte enskilda handläggare i kommunen. De finns på Arbetsförmedlingen. Kommunen lämnar upplysningar, ger råd och stöd i frågor som rör olika myndigheters verksamhetsområde och erbjuder samhällsorientering. Trots hänvisningar och förklaringar, klarar många nyanlända inte av olika myndighetskontakter. Många söker inte relevanta sociala förmåner i tid och har svårt att på rätt sätt fylla i ansökningar, mm. Fel och missförstånd som uppstår fördröjer utbetalning av etableringsersättning. Den praktiska hjälpen som många flyktingar initialt behöver, bör ersättas med insatser som förslagsvis sköts av

frivilligorganisationer eller kommunerna mot ersättning. Den nyanlände behöver en länk till det svenska samhället under den första tiden i Sverige. Idag har kommunen inte resurser att ytterligare ge en praktisk individualiserad hjälp som så många flyktingar behöver, för att snabbt komma igång med etableringen. Det är kommunstyrelsens uppfattning att Arbetsförmedlingen har svårt att hantera och inte heller ska ha uppgiften att ge den praktiska hjälp och det sociala stöd som många flyktingar initialt behöver. Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare anger också att kommunerna vid behov ska ge praktisk hjälp i samband med bosättning samt ansvarar för insatser inom det sociala området. För detta utgår schablonersättning till kommunerna. Men ett övertagande av etableringslotsarnas uppgifter kräver ytterligare ersättning i enlighet med finansieringsprincipen.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Claes Inge Wennström
